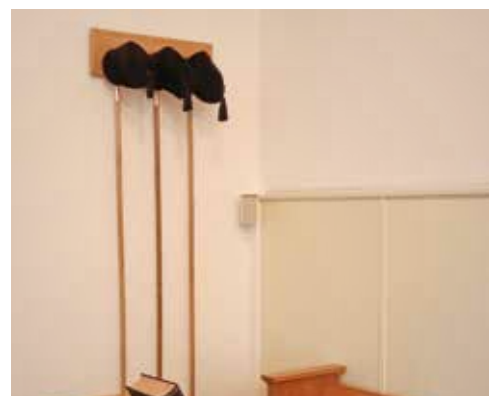
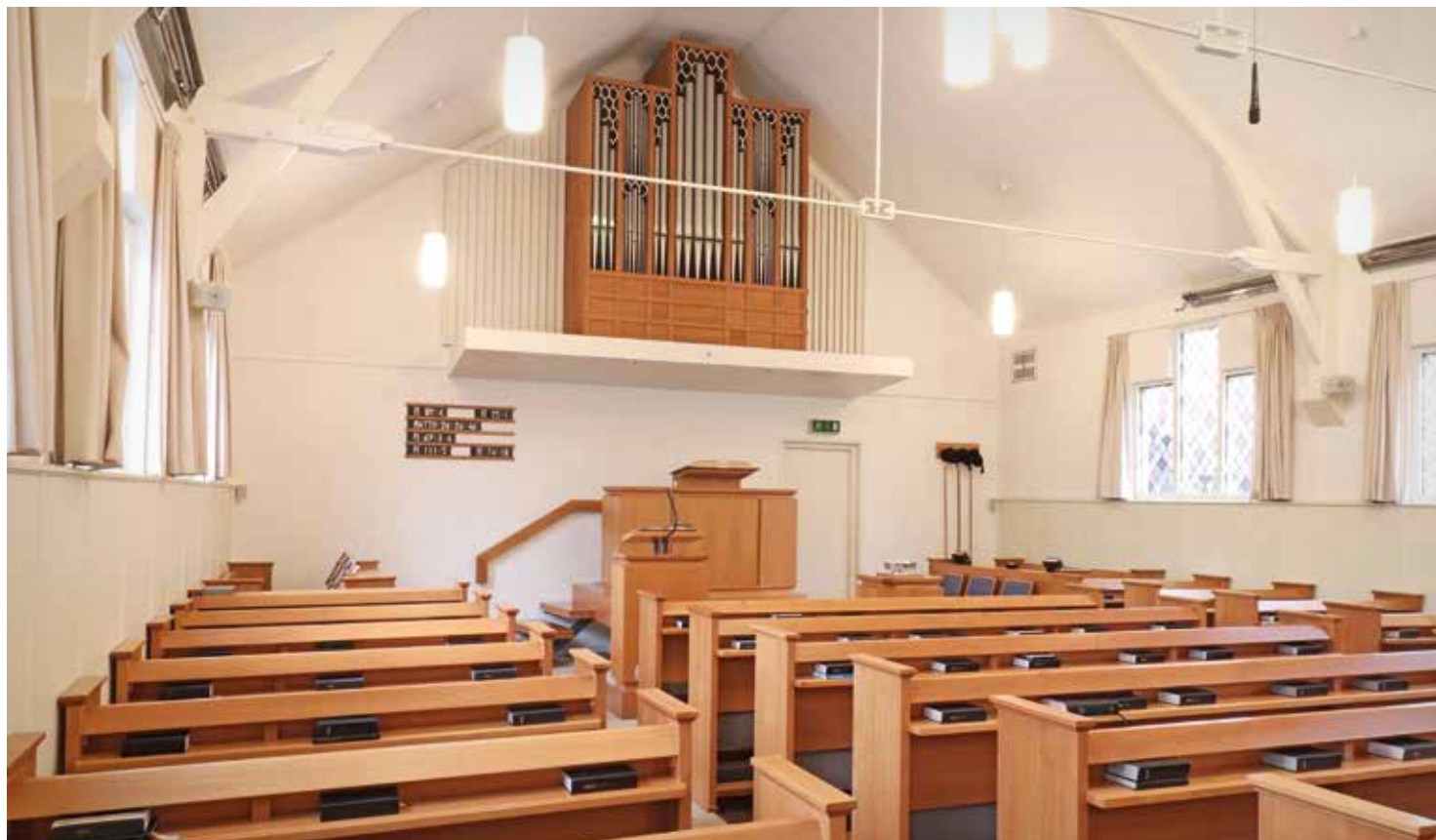

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Nieuwer ter Aa

09/04/2020
jaargang 98

nr **28**

Van 1931 tot 1938 wordt de gemeente van Nieuwer ter Aa in het ambt gediend door ouderling C. den Hertog. Na zijn overlijden, op 18 maart 1938, leven verschillende predikanten met de bedroefde familie mee. Zo schrijft ds. G.H. Kersten: 'Ik kan mij enigszins voorstellen welk een groot gemis het heengaan van uw geliefde man en vader in uw midden geslagen heeft en dat te meer, omdat hij als een bitter onder u verkeerde. Hoe groot is

het daarentegen, dat gij geloven moogt dat de Heere hem opgenomen heeft in heerlijkheid. Moge dat voorrecht ons allen tot heilige jaloersheid verwekken en geve de Heere uit dit sterven deze vrucht, dat wij voor de dag des doods werden toebereid'. En ds. J.R. van Oordt schrijft: 'Zijn leven was Christus, gevolglijk zijn sterven gewin. Dus behoeven jullie niet te zijn als degenen die geen hoop hebben. Hij heeft zijn hoop gekregen'.

De afgewentelde steen op de Paasmorgen

Met Pasen denken we eraan dat de Heere Jezus Christus, Gods Zoon, is opgestaan uit het graf. Alle vier de evangelisten beschrijven Zijn opstanding. Het is opmerkelijk dat Markus in zijn evangelie enkele keren met nadruk wijst op de zware steen voor de ingang van het rotsgraf. Die steen werd op Paasmorgen afgewenteld. Het graf van de Zaligmaker is een geopend graf.

aan in de ingrijpende omstandigheden rond de coronacrisis. De zwaarste steen is echter de steen van onze zonde. Door de zondeval leven we gescheiden van God en missen we Zijn gunst. Wie zal die steen wegnemen? Is dat onze vraag al geworden? Dan leeft het in onze ziel: Heere, hoe kom ik toch weer bij U?

Als de Heere in ons hart gaat werken, krijgen we met stenen te maken. De steen van onze schuld en verlorenheid, van onze onkunde en blindheid. Al Gods kinderen komen er na ontvangen genade achter dat ze de stenen van vijandschap en ongeloof, van hardleersheid en onbekeerlijkheid zelf niet kunnen wegschuiven. O, wie zal toch die grote stenen afwentelen?

Werkelijkheid

Zo naderen de vrouwen het graf van de Zaligmaker. 'En opziende zagen zij dat de steen afgewenteld was.' Deze zin (in de tekst tussen haken) omschrijft de werkelijkheid van Pasen: Het graf is geopend, de Heere Jezus Christus leeft. Die weggerolde steen zegt zonder woorden: Hier is geen Dode, maar een Levende!

De vorm van het Griekse werkwoord wijst erop dat het afwentelen van die zeer grote steen een eenzijdig werk van God is. Een engel kreeg de opdracht om die steen weg te nemen. God de Vader sprak daarmee Zijn goedkeuring uit over het volbrachte werk van Zijn Zoon. Hij wekte Hem op uit de doden. De Heere Jezus Christus stond op uit het graf. Die zware steen ging als een schildwacht eerbiedig voor Hem opzij. De Heilige Geest bewaarde de gestorven Zaligmaker achter die steen voor ontbinding. Het grote werk van de zaligheid ligt vast in de handen van de drie-enige God. Pasen predikt dat de Heere Jezus Christus leeft. De dood en het graf liggen achter Hem. Omdat de steen op Paasmorgen werd afgewenteld, zullen alle eeuwen door dode zondaren levend gemaakt worden. Voor de Heere zijn er geen onmogelijkheden. Hij rolt de zwaarste stenen weg. Mag dit vandaag geen moed geven? Ook u, ook jij kunt daarom bekeerd worden! De afgewentelde steen zegt verder dat door Jezus' opstanding de straf voor Gods volk uit de tijdelijke dood is weggenomen. Hun sterven is geen betaling meer voor hun zonden, maar alleen een afsterving van de zonden en een doorgang tot het

(En opziende zagen zij, dat de steen afgewenteld was) want hij was zeer groot.

Markus 16:4

An het einde van de middag van Goede Vrijdag wordt het lichaam van de Heere Jezus neergelegd in het graf van Jozef van Arimathéa. Men rolt de zware steen door een geul terug voor de opening, zodat het rotsgraf gesloten is. Voor de discipelen en de vrouwen vergaat hun hoop. De Zaligmaker is gestorven. Hij ligt achter de steen in het graf.

Onmogelijkheid

Op de vroege zondagmorgen gaat een groepje vrouwen naar het graf. Markus noemt hun namen: Maria Magdaléna, Maria, de moeder van Jakobus, en Salome. Met innige liefdebanden zijn ze aan hun Meester verbonden. In hun hart ligt het voornemen om hun gestorven Geliefde te zalven. Op weg naar het graf rijst er echter een bange vraag op in hun hart: 'Wie zal ons de steen van de deur des grafes afwentelen?' (vers 3) Het weggrollen van een grafsteen vereiste mankracht, waarbij soms gebruik gemaakt werd van een hefboom. Verder was er ook toestemming nodig van de eigenaar om het graf te openen. Zo komen de vrouwen op weg naar het graf voor een grote onmogelijkheid te staan.

Ook in ons leven zijn er van die zware stenen. Ieder mens kent van die onmogelijke en doodlopende wegen. We lopen tegen stenen

ds. S. Maljaars,
Meliskerke

In dit nummer

6 De waarheid van de opstanding

7 De troost van de opstanding

24 Teruggeven

- 2** De afgewentelde steen op de Paasmorgen
- 3** Leren op de school van Christus [15]
- 4** Het groene hout
- 5** Het dorre hout
- 8** Als het Pasen wordt
- 10** Geen verderving zien [2]
- 11** Van overzee
- 12** De taal der bevinding [39]
- 13** Commentaar: Help, ik ben thuis
- 14** Het levenseinde van zes Schotse predikanten [2]
- 15** Boekennieuws
- 16** Kerknieuws
- 17** Berichten
- 18** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubrik

Leren op de school van Christus [15]

eeuwige leven (HC, Zondag 16). Hun graf is een rustplaats, gekocht en betaald door de Levensvorst. Allen die in Christus begrepen zijn, worden van de eeuwige dood bevrijd. Ze zullen eeuwig bij de Heere leven. Wat een troostvolle prediking op de Paasmorgen!

Onderwijs

Het wonder van de weggerolde steen moet echter in ons h art verklaard worden. De vrouwen gaan het graf binnen, verward en ontsteld. Ze begrijpen niet wat er gebeurd is en zijn zo blind voor dit Godswerk. Daarover moet de Heere Zelf licht geven. Nu is de steen wel weg van het graf, maar de steen van onkunde ligt nog op hun hart. Ze zien het alles wel, maar ze doorgronden het niet.

In het geopende graf van de Zaligmaker horen de bevreesde vrouwen de boodschap van Pasen. Uit de mond van een hemelse boodschapper klinkt het: 'Jezus is opgestaan, Hij is hier niet!'

Zo wordt er op Paasmorgen onderwijs gegeven over het wonder van de afgewentelde steen. Het volle licht gaat er pas over op als de opgestane Levensvorst even later Z lf aan deze vrouwen verschijnt en de steen van het ongeloof wegneemt van hun hart. Dan mogen ze in het volbrachte werk van Jezus de enige grond van hun zaligheid vinden. De Zoon des mensen gaf Zijn ziel tot een rantsoen voor velen (Marcus 10:45), ook voor hen.

Het is duidelijk dat Gods werk aan Gods kinderen geopenbaard en nader verklaard moet worden. De levende Zaligmaker gaat voort om stenen weg te nemen. Ook op Paasmorgen leidt en onderwijst Hij blinden. Zoekers worden op Gods tijd vindere. 'Aan hen die treuren om de Heere Jezus zal tijdig vertroosting worden gezonden en te gelegener tijd zal Hij Zich aan hen openbaren' (Matthew Henry).

*Mijn ziel, hoe treurt ge dus verslagen?
Wat zijt g' onrustig in uw lot?
Berust in 's HEEREN welbehagen;
Hij doet welhaast uw heilzon dagen.
Uw hoop herleev', naar Zijn gebod;
Mijn Redder is mijn God.*

(Psalm 43:5, ber.)

En voor deze Redder is geen steen te groot!

Ralph Venning

Deel II Zuigelingen

IV VORDERINGEN BIJ ZUIGELINGEN (naar aanleiding van Hebr e n 6:1-2)

De apostel zegt in Hebr e n 6 niet tegen de zuigelingen dat ze de eerste beginselen terzijde moeten schuiven, maar hij zegt dat het zijn bedoeling is andere en hogere zaken te bespreken, de meer volkomen leer die geschikt is voor gevorderde heiligen. Hij noemt deze leerstukken fundamenteen. Ongetwijfeld wil hij daarom niet dat ze die ondergraven, maar juist dat ze er meer en hogere verdiepingen op bouwen, totdat de sluitsteen op het gebouw gelegd kan worden. In deze tekst noemt hij ze alleen om te laten zien wat deze zuigelingen al bereikt hadden.

Deze zes beginselen zijn, als ik het zo mag zeggen, zes porties melk, die de zuigelingen gedronken hebben en waarmee ze gevoed zijn. De eerste twee, bekering en geloof, zijn de innerlijke genadegaven die in hen werkzaam zijn. De andere vier zijn bewijzen van dat innerlijke werk. Twee ervan, het ondergaan van de doop en de handoplegging, zijn bewijzen van hun bekering voor het oog van de mensen. De volgende twee, hun daadwerkelijke geloof in de opstanding en het eeuwige oordeel, zijn bewijzen van hun bekering voor Gods aangezicht.

Deze beginselen moeten niet van elkaar gescheiden worden, want het zich onderwerpen aan de instellingen z nder te geloven in de opstanding en het eeuwige oordeel, is geen bewijs van bekering en geloof. Nee, want zonder dit geloof zijn de instellingen ijdel en zijn mensen nog in hun zonden (1 Kor. 15:12-17). En wat moeten diegenen anders doen die voor de doden gedoopt worden, als de doden helemaal niet zullen opstaan? Men onderwerpt zich tevergeefs aan de doop als er geen opstanding is. Inderdaad, de diepe betekenis en bedoeling van de doop is nu juist de heenwijzing naar de opstanding uit de doden (Rom. 6:3-5; Kol. 2:12-13).

Aan de andere kant, wel te geloven in de opstanding en het oordeel, zoals de Joden deden, maar zich niet te onderwerpen aan de instellingen van de doop enz., is evenmin een bewijs van bekering. Toen onze Zaligmaker dan ook Zijn discipelen opdroeg het Evangelie te prediken, was de inhoud daarvan: 'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden' (Mark. 16:16).

Al deze beginselen samen maken dus de vordering van de zuigelingen uit. Ik zal nu over elk daarvan afzonderlijk spreken, zoals ze tot ons komen in de tekst.

V BEKERING VAN DODE WERKEN

Bekering is de eerste melk die ze opzuigen en indrinken, en die ze het beste van alle kunnen verteren. Ze hebben niet alleen berouw over hun dode werken, maar ze bekeren zich er ook van, van die werken namelijk, die gedaan worden door hen die dood zijn in zonden (Ef. 2:1-3). Ze ontvluchten de besmettingen die in de wereld zijn door de zondige lusten.

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Het groene hout

‘Want, indien zij dit doen aan het groene hout...’.

Lukas 23:31a

Wat een grote tegenstelling! Enkele dagen geleden was Jezus, zittend op een ezelsveulen, onder Hosanna-geroep als een koning Jeruzalem binnengehaald. Nu wordt Hij onder hatelijk gejoel als een veroordeelde naar Golgotha geleid om gekruisigd te worden.

ds. J.B. Huisman,
Ermelo

Een bebloede, vermoeide Jezus is met een kruis op Zijn gezeselde rug op weg naar Golgotha om daar het doodsvonnis te ondergaan. Het is een aangrijpend beeld!

Onder de menigte is ook een grote groep vrouwen. Ze wenen over Hem, beklagen Hem. De vrouwen hebben medelijden met Jezus als ze Hem zien in die verschrikkelijke toestand. Het raakt hen tot in het diepst van hun ziel.

Wat kan de overdenking van de lijdensweg van Jezus, net al bij deze vrouwen, een gevoel van ontroering in het hart oproepen. Maar als het geen tranen van oprecht schuldbesef zijn, worden ze door Jezus met beslistheid afgewezen. Die tranen peilen immers de diepste oorzaak van Jezus' lijden niet, namelijk de zonde tegen God. Dan keert Jezus Zich om tot hen (ook tot u?) en zegt: 'Gij dochteren van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen. Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden?'

Het is een bij de Joden bekend beeld. In het Oude Testament wordt al gesproken over

het groene en het dorre hout als beeld van de rechtvaardige en de goddeloze. Jezus vergelijkt Zichzelf met het groene hout. Groen in de betekenis dat het hout leeft. Een groene bast is vol van sap. Jezus, in Zijn menselijke natuur, is werkelijk groen, rechtvaardig, zonder zonden. Groen omdat Hij Gods wet volkomen volbracht. Jezus als het groene hout, Die leven in Zichzelf heeft (de stam), maar Die ook leven geeft aan al Zijn kinderen (de takken). Jezus als de Boom des levens, bij Wie het leven te vinden is tegen de dood, gerechtigheid om de zonde te bedekken en heiligheid tot vernieuwing des levens. Bent u in Hem, het groene hout, als een dorre hout al ingeënt?

Een weg van (on)recht

'Indien zij dit doen...! Het accent valt niet op het woordje 'zij', niet op degenen die het doen. Het accent valt op wat er gedáán wordt! Het groene hout en wat daaraan gebeurt, staat in het middelpunt. Wat is er dan aan dat groene hout gebeurd? Het groene hout, Jezus, is in een weg van onrecht, in een weg waarbij het recht gebogen is, tot de kruisdood veroordeeld. Wat

is er met het groene hout, Jezus gebeurd? Hij was gekomen tot het Zijne en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Hij was als Rechtvaardige op het tweetal gesteld met een moordenaar, waarna over de straten van Jeruzalem had geklonken: 'Laat de moordenaar los, weg met de Rechtvaardige, laat Hem gekruisigd worden'. Er is geen plaats voor het groene hout!

Toch was Zijn gang naar het kruis naar Gods raad, recht en welbehagen. Jezus werd in de dood overgegeven door Zijn Vader, opdat Hij in de plaats van Zijn kinderen de straf zou dragen, de schuld zou betalen, volkomen zou voldoen aan Gods recht. Het groene hout heeft willen verdorren aan het kruis van Golgotha. Het groene hout is verteerd in de vlammen van Gods toorn, maar op de derde dag is Hij opgestaan als de Boom des levens. Maar toch: Indien zij dit doen, dit groene hout, Jezus, kruisigen...

Onze eigen naam

Wie zijn die zij? Wij kunnen een hele rij namen noemen: Judas, Kajafas, Annas, Herodes, Pilatus en de inwoners van Jeruzalem! Maar, hebben wij onze eigen naam er al tussen gelezen? Niet zij maar ik! Is dat ons door genade al tot schuld geworden? Ik heb dat gedaan aan het groene hout; ik heb Jezus gesmaad; ik heb geroepen: 'Neem weg, kruis Hem!'

Ik heb schuld aan Zijn kruisdood. Wat is het dan een eeuwig wonder te mogen horen: 'Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'. In Hem, het groene hout, als dor hout het leven te mogen ontvangen!

Of staan we nog steeds bij de dochters van Jeruzalem, tranen wenend over Christus en Zijn smart? Smeek of het tranen mogen zijn tot de Heere, wenend om onze eigen schuld!

*Ik deed als Jeruzalems
dochters weleer,
Ik weend' om de pijn
van mijn lijdende Heer',
En dacht er niet aan,
dat ik zelf, door mijn schuld
Zijn kroon had gevlochten,
Zijn beker gevuld.*

*Maar toen mij Gods Geest
aan mijzelf had ontdekt,
toen werd in mijn ziele
de vreze gewekt.
Toen voeld' ik wat eisen
Gods heiligheid deed.
Daar werd al mijn deugd
een wegwerpelijk kleed.*

Het dorre hout

‘...wat zal aan het dorre geschieden?’

Lukas 23:31b

‘...wat zal aan het dorre geschieden?’ Deze woorden zijn als een laatste preek van de Zaligmaker tot Jeruzalem op Zijn via dolorosa. Ze zijn gesproken vlak voor het diepste van Zijn lijden.

ds. G.P. van Nieuw
Amerongen, Goes

De Zaligmaker is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Hij weet dat die verlorenheid leidt tot de totale Godverlatenheid. Daar staat Hijzelf nu vlak voor. Hij in de plaats van degenen die Hem van de Vader gegeven zijn. Met priesterlijke bewogenheid spreekt Hij de bewogen toeschouwers van Zijn lijden toe. Zoals Hij zo vaak in gelijkenissen gesproken heeft, zo gebruikt Christus ook nu een beeld. Hij spreekt over dor hout. Dor hout is dood hout. Dor hout heeft geen levenssap. Dor hout was eens groen hout. Van dor hout is geen enkele vrucht te verwachten. En nu stelt Christus een vraag over dor hout: Wat moet er met dit dorre

Wat moet er met dit dorre hout gebeuren? Dat deugt toch nergens toe? Het is een retorische vraag, een vraag waar maar één antwoord op past. Dor hout moet verbrand worden.

hout gebeuren? Dat deugt toch nergens toe? Het is een retorische vraag, een vraag waar maar één antwoord op past. Dor hout moet verbrand worden.

De verklaring ervan

Wat is de verklaring van deze korte gelijkenis? Christus vergelijkt vrouwen, die over Hem wenen, met dor hout. Hoe kunnen nu vrouwen, van wie de wangen nat zijn van hun tranen, vergeleken worden met droog hout? Die sympathieke vrouwen, die toch geen openlijke vijanden zijn, doen toch zoveel beter dan de velen die onbewogen het lijden aanschouwen of die dit lijden gewild hebben? De kanttekenaren omschrijven de korte vraag eenvoudig zo: ‘Dat is, wat zal dan den goddelozen en schuldigen wedervaren?’ Vragenderwijs stelt Christus deze vrouwen dus schuldig en vraagt hun hoe het hen zal vergaan als God om Zijn recht komt. Wat nu aan het groene hout geschiedt, zal hen ook zeker treffen. Zo komt de vraag ook tot ons. Wat zal aan óns geschieden? Als we zonder beleving van onze verlorenheid langs de lijdensweg staan, kunnen we misschien wel ontroerd zijn, maar wenen we geen tranen die in Gods fles vergaderd worden. Goedbedoe-

lende vrouwen wenen, maar niet over het eigen dorre, goddeloze bestaan. Die weten niet dat uit zulk dor hout geen vrucht meer in der eeuwigheid te wachten is, zelfs geen traan die God kan behagen. Die weten niet eens dat ze dor hout zijn. Laat staan dat ze weten hoe ze dor geworden zijn, dat ze leven uit de dorre wortel van Adam. Adam was een groene boom, maar is een afgehouden boom geworden. Daar komt die dorre, verdorde en daardoor verdorven aard van de mens vandaan.

Opnieuw tranen

Als Gods Geest deze dorheid aan een mens gaat leren, geeft dat ook tranen. Maar dat zijn andere tranen; tranen uit God, en tranen naar God. Dan wordt met tranen de vraag gesteld of God die dorheid ongestraft wil laat. Nee, dat zal Hij niet, ‘maar Hij vertoort Zich schrikkelijk beide over de aangeboren en werkelijke zonden, en wil die door een rechtvaardig oordeel, tijdelijk en eeuwiglijk straffen (Zondag 4). Dan staan we bij onze omgehakte levensboom. Zonder hoop.

Jesaja heeft bij een afgehouden tronk gestaan en mocht er een Rijsje uit zien voortkomen. Een Rijsje van levend, groen hout. Als dat nieuwe Hout gezien wordt, geeft dat een wonderlijke hoop. Wonderlijk, want er komt verwachting, terwijl de rechtvaardige toorn van God niet is afgewend. Als de hitte van Gods gramschap gaat branden, dan wordt de lijdenstijd wenenstijd. Wel hoop gekregen, maar geen vrucht om voor God te bestaan. Dan slaan we verslagen op onze borst, omdat zelfs onze tranen, onze beste werken, het lijden van Christus verzwaaard hebben. Alleen in de doorleving van onze onvruchtbaarheid krijgt het lijden van Christus waarde. Dan wordt het zo onbevattelijk dat Jesaja daarvan getuigt dat ‘de HEERE ons aller ongerechtigheid op Hem heeft doen aanlopen’ (Jes. 53:6).

Een afgehouden tronk

Wat een adventsvolk nog niet weet, wordt in de lijdenstijd geleerd: hoe een Rijsje uit een afgehouden tronk gaat worden tot een Boom des levens. Hoe deze Scheut uit de wortelen vrucht gaat voortbrengen. Groen hout moest als dor hout in het vuur verbranden, om dor hout groen te maken. Om brandhout uit het vuur te rukken, moest Hij de hitte van Gods toorn blussen. Hier is het: of Hij of ik. Daarom verwijzen de kanttekenaren ons hier naar de eerste Petrusbrief, waar ons zo indringend gevraagd wordt: ‘Welk zal het einde zijn dergenen die het Evangelie Gods ongehoorzaam zijn?’

De waarheid van de opstanding

Geen twijfel mogelijk. Hun Meester, op Wie ze al hun verwachting hadden gezet, was waarlijk gestorven. Hij was immers in het graf gelegd? En het is 'heden de derde dag, van dat deze dingen geschied zijn'.

ds. M.H. Schot,
Hendrik-Ido-Ambacht

vast. Het is 'naar de Schriften'. En Gods Woord is altijd waarachtig en getrouw. Heeft u ook al mogen buigen onder het gezag van Gods Woord? Wat is dat een heerlijke plaats.

Trouwe getuigen

3. Ten derde zegt Paulus dat er véle getuigen zijn: Petrus, de twaalven, meer dan vijfhonderd broeders, en Jakobus. Van die vijfhonderd broeders is het merendeel nog in leven. Als u wilt, zo bedoelt Paulus te zeggen, kunt u het bij deze ooggetuigen persoonlijk navragen! Is dat niet zeker? En Petrus en Jakobus, dat zijn voorgangers van hoog aanzien. Geen valse getuigen, zoals de Romeinse wachten, die omgekocht waren om leugens over de opstanding rond te strooien. Maar getrouwe getuigen. Hun getuigenis komt overeen, evenals met Gods Woord.
4. Ten slotte, zegt Paulus, is er nog een bewijs: ik heb Hem zelf gezien. O, wonder van genade. Ik, die eerst de gemeente Gods vervolgd heb, ben de minste van allemaal. En het heeft God behaagd Zijn Zoon als de Levensvorst aan mij te openbaren. Ik heb Hem Zelf gezien. Hij leeft.

Is dat niet het allerbeste bewijs, als de Heere Zelf door Woord en Geest Zijn Zoon in u gaat openbaren? Dan gaan de Schriften open en mag u de levende Jezus in Zijn Woord ontmoeten. Dan is er geen twijfel meer mogelijk. Want Zijn Woord is vast en Zijn getuigenis getrouw. Dan mag u Hem ook omhelzen als uw Zaligmaker. Hij de mijne en ik de Zijne. Bron van eeuwige troost.

De Heere is waarlijk opgestaan!

Ach, ze hoopten dat deze Jezus 'De-gene zou zijn Die Israël verlossen zou'. Maar één ding was inmiddels zeker: ze moeten zich vergist hebben. O, hoe konden ze dan ooit zalig worden? Toch, er waren sommige vrouwen en die hadden een bijzondere boodschap. Het leek wel ijdel geklap. Want die vrouwen zeiden dat het graf leeg was. Die beweerden dat Jezus was opgestaan! Maar dat kan toch helemaal niet? Inderdaad, in de natuur kan dat niet. Maar wat bij de mensen onmogelijk is, dat is mogelijk bij God. Het kon zelfs niet anders dan dat de Zaligmaker zou opstaan. Want Hij had aan alle eisen van Gods recht voldaan. Het was ook *nodig* dat Hij zou opstaan, want de zaligheid, die Hij verworven had, moest Hij gaan schenken aan Zijn volk. Zodat verloren zondaren, die dood liggen in de misdaden en de zonden, het eeuwige leven verwerven, om straks als volkomen mensen, met lichaam en ziel, eeuwig hun Verlosser groot te maken.

Van fundamenteel belang

De opstanding van Christus is van fundamenteel belang voor de zaligheid van de Kerk. Daarom besteedt Paulus er in dit hoofdstuk van 1 Korinthe zo nadrukkelijk aandacht aan. De opstanding van de Heere Jezus is een feit. Geen twijfel mogelijk! Daarvoor noemt Paulus vier bewijsgronden.

1. Ten eerste beroept hij zich op wat hij *ontvangen* heeft (vers 3). Wat heeft hij dan ontvangen? Paulus heeft de boodschap ontvangen dat de Heere Jezus gestorven is, begraven is en dat Hij is opgewekt ten derden dage. Ongetwijfeld zal hij dat gehoord hebben van de andere apostelen. Maar bovenal heeft hij het geleerd door de openbaring van de Heere Zelf (kanttekening 10). Hij schrijft dat in de zendbrief aan de Galaten (1:12). En gedreven door de Heilige Geest mag hij deze waarheid in zijn brieven helder uiteenzetten.
2. Daarnaast wijst Paulus er op dat de opstanding volkomen overeenkomt met de Schriften. Het was reeds voorgezegd door de profeten dat de Christus moest lijden en sterven en ten derde dage wederopstaan. We kunnen hierbij denken aan Psalm 16:10, Jesaja 53:8 (zie ook kanttekening 34 en 24) en aan het teken van Jona, die drie dagen in de buik van de vis geweest is. De Heere Jezus had daar ook Zelf Zijn discipelen meermaals op gewezen. Tot de Emmaüs-gangers sprak Hij de bekende woorden: 'O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen dat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?' (Luk. 24:25, 26). O, wat ligt de opstanding van Christus dan

De troost van de opstanding

Troosteloos. Dat kan met recht van de wereld gezegd worden. Velen troosten zich met de uitdrukking 'dood is dood'. Zo brengen ze hun geweten tot zwijgen. Dat is echter zoals ds. Hellenbroek zegt: 'meer een wens dan een daadwerkelijk geloven'. Hun ingeschapen Godskennis zegt hun immers: dood is niet dood. Met de dood begint het pas.

ds. E. Hakvoort,
Norwich (Can.)

In Jezus' dagen waren het al de sadduceeën die weigerden te geloven in de opstanding der doden. Paulus worstelde in Korinthe ook met zulke dwaalleraars, die zeiden 'dat er geen opstanding der doden is (1 Kor. 15:12). Wat was er toch aan de hand in de gemeente van Korinthe? De dwaalleraars leerden een scheiding tussen lichaam en ziel. Ze zeiden: Wie wederom geboren is, heeft de opstanding der doden al meegemaakt. Als je van dood levend bent gemaakt, doet het lichaam er niet zo veel meer toe. Dan kun je met het lichaam doen en laten wat je wilt. Het lichaam moet toch sterven en begraven worden. Laat ons dan eten, drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven we. Zijn er niet nóg velen die zo denken? Nee, die vind je niet in de wereld, maar in de kerk, onder de waarheid. Mensen, die een praktische scheiding maken tussen lichaam en ziel. Die zeggen: het gaat uiteindelijk om de ziel, want ziel gered is al gered. Daarom leven ze zich uit in de genietingen van het leven, 'want morgen sterven we'.

Ontroostbaar

Daarom gebruikt Paulus tot zesmaal toe de woorden 'indien... zo'. Als er werkelijk geen

opstanding der doden is, dan is ook Christus niet opgestaan; dan is onze prediking aangaande de opstanding ijdel; dan is ook het geloof in de Opgestane ijdel. Dan zijn we nog in onze zonden en dan zijn ook degenen die in Hem ontslapen zijn, verloren. Maar, zeg eens eerlijk: is dat nu geen troosteloze boodschap? Want als dat zo zou zijn, dan zou de Kerk alleen een troost hebben in dit leven, niet voor ná dit leven. Dan zou er alleen een troost zijn tot aan het graf en niet voor in en over het graf. Dan wordt Gods Kerk in hun hoop beschaamd en in hun verwachting teleurgesteld.

Dat zou hen met recht ontroostbaar maken, want dan zou het allemaal bij de dood ophouden. Echter Gods volk deelt nu in de ware troost in leven én sterven. Wie immers van dood is levend gemaakt, zichzelf heeft leren kennen als schuldenaar voor God, als iemand die het leven in eigen hand niet meer kan houden, die is ontroostbaar in zichzelf.

Ontroostbaar zijn ze met hun openstaande schuld voor God. Ontroostbaar wanneer de driehoofdige vijand hen aanvalt met dezelfde dwaalleer: 'dood is dood'. Echter, voor dat volk is de opstanding van Christus een troostboodschap. Daarom

mag Paulus hier zeggen: 'indien... zo'. Hij wil ermee zeggen: maar het is niet zo, integendeel!

Getroost

Daar is een troostboodschap voor een schuldig volk in zichzelf. Paulus heeft het in zijn eigen leven bevindelijk geleerd. De Emmaüsgangers hebben het geleerd toen Christus verscheen aan hen die ontroostbaar waren, en hen vertroostte met Zijn opstanding. De discipelen hebben ervan getuigd: 'De Heere is waarlijk opgestaan en van Simon gezien'.

Niet een dode Jezus biedt troost, maar de levende Zaligmaker, Die op Golgotha heeft uitgeroepen: 'Het is volbracht', en Die door Zijn Vader is opgewekt uit de dood. Daarom kent Gods Kerk niet alleen troost voor in dit leven, tot aan het graf, maar ontvangen ze bij ogenblikken ook de troost voor óver dood en graf tot in het eeuwige leven. Dat volk mag het weleens uitroepen met dat geoeffende kind Gods op zijn sterfbed: 'Ga maar weg, duivel, je hebt het toch verloren'. Hij mocht het in dit leven al zingen: God heb ik lief. Want in het dodelijkst tijdsgericht heeft Hij mijn ziel gered, mijn tranen willen drogen, zodat ik voor Gods ogen mag wandelen in het vrolijk levenslicht.

En als die voorsmaken al zoet zijn, hoe zal het dan zijn aan de andere zijde van het graf? Dat is de troost van Pasen. Dat is de enige troost in leven en sterven. Nu reis ik getroost, zong McCheyne.

Zeg eens, geliefde lezer, is voor dat wonder al plaatsgemaakt in uw leven? Alleen zo wordt het Pasen. Hier in beginsel, en straks voor eeuwig.

(wordt vervolgd)

Als het *Pasen* wordt

De Paasdagen... Hoewel in deze dagen van ingrijpende crisis alles anders is, gedenkt de kerk des Heeren toch ook dit jaar wereldwijd met de Paasdagen dat haar Meester is verrezen uit het graf. Op de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente staat de kerk stil bij het feit dat de Heere waarlijk is opgestaan. Als het Pasen wordt...

ds. A. Moerkerken,
Capelle a/d IJssel

dat de heilsfeiten unieke gebeurtenissen zijn geweest en dat zij zich niet herhalen. Dat te willen is niet alleen overbodig, het is zelfs zondig. Het is ook waar dat wij de heilsfeiten niet meer 'belevén' zoals Gods kinderen ze eeuwen geleden hebben beleefd. Wij zullen niet meer in een zaaltje de Heere Jezus zien eten van vis en honigraten, wij zullen Hem niet meer nastaren terwijl Hij wordt opgenomen op een berg bij Jeruzalem. Dat begrijpt iedereen wel. En toch... laten we toch nooit vergeten dat de vruchten van de heilsfeiten ons persoonlijk moeten worden toegepast. En laten we ook niet vergeten dat de Heere gewoon is in dat toepassen een heilige orde aan te houden. Dat is dezelfde orde die Hij aanhield in de heilsfeiten zelf. Als we het eens wat leerstellig mogen zeggen: er is een heilige lijn, een heilige orde in het werk van God. Die orde is er in het voorwerpelijke (objectieve). Dat is het werk dat de Middelaar voor Zijn kinderen deed, buiten hen en voor hen, in Christus, in Zijn geboorte, leven, lijden en sterven en opstanding. Maar die orde is er ook in het onderwerpelijke (subjectieve). Dat is het werk dat God in Zijn kinderen doet door Zijn Geest, wanneer Hij de door Christus verworven weldaden toepast aan het hart. God stortte Zijn Geest niet uit voordat Christus uit de doden was opgestaan. Zo is het ook niet Zijn weg om de vruchten van Pinksteren toe te passen vóór Hij de vruchten van Pasen heeft toegepast. Nu mag misschien duidelijk zijn wat we bedoelen met de uitdrukking: als het Pasen wordt. Dan wordt de vrucht van het Paasfeest toegepast aan ons hart. Let wel: iemand kan tijdens een paasprek tot God worden bekeerd. Maar dan wordt het nog

Voor velen is Pasen vandaag de dag een feest van eieren rapen, uitgaan, genieten van de ontluikende natuur. Een kerkmens weet wel dat dat het niet is. Hoewel... onlangs hoorde ik van een ouderling dat verschillende catechisanten geen flauw idee hadden van wat de kerk des Heeren op Goede Vrijdag en op Pasen gedenkt. Dat is om van te schrikken.

Ons Troostboek

Pasen is het hart van alle heilsfeiten. Het is méér dan Goede Vrijdag, volgens Romeinen 8:34. Men zegt dat het in sommige oosterse kerken gebruikelijk is dat christenen elkaar op het Paasfeest begroeten met de woorden: 'De Heere is waarlijk opgestaan!' Daar zouden we nog wat van kunnen leren, hoewel ook deze dingen natuurlijk een dode vorm kunnen worden. De ontzaglijk ingrijpende betekenis van Pasen wordt heel kort en eenvoudig samengevat door onze oude Heidelbergse Catechismus in Zondag 17. Daar lezen we: 'Wat nut ons de opstanding van Christus?' Het antwoord luidt: 'Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken. Ten andere worden ook wij door Zijn kracht

opgewekt tot een nieuw leven. Ten derde is ons de opstanding van Christus een zeker pand onzer zalige opstanding'. Als we het goed lezen, zeggen Ursinus en Olevianus hier dat de opstanding van Christus de bron is van de *rechtvaardigmaking*, van de *levendmaking*, van de *heiligmaking* en van de *heerlijkmaking*!

Een ongeoorloofde vraag?

Als Pasen van zo grote betekenis is, dan mag de vraag wel rijzen of we ooit iets van de waarde van dit heilsfeit hebben verstaan voor eigen hart en leven. Misschien mag ik het zó zeggen: Is het wel eens Pasen voor mij geworden? Soms protesteren mensen als deze vraag wordt gesteld. Het hoeft helemaal geen Pasen te worden, zeggen zij. Het is Pasen geweest en dat gebeurt niet weer. Een mens behoeft de heilsfeiten (Kerstfeest, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren) helemaal niet te beleven. Dat kán zelfs niet eens. Die gebeurtenissen hebben eeuwen geleden plaatsgevonden en ze herhalen zich niet. Het enige wat wij moeten doen is leven uit het geloof in deze wonderen.

Eenzelfde orde

Wat zullen we daarop zeggen? Het is waar

geen Pasen voor hem! Het is Gods gewone weg een mens er eerst buiten te zetten. Wie tijdens een paaspreek door Gods Geest wordt levendgemaakt, zal als een verloren mens de kerk uitgaan. Maar als het Pasen wordt, gebeurt er iets anders. Wat dan?

De lijn van de Schrift

Laten we de lijn van de Schrift vasthouden. Hoe was het gesteld met de discipelen van Christus, toen het Pasen werd? Daar is Gods Woord heel duidelijk over: zij keerden in grote verwarring en zalig worden was onmogelijk voor hen. Of het nu de wenende Maria betreft bij het graf die meende dat men haar Heere had weggenomen, of de verslagen Emmaüsgangers die 'hoopten' dat het Jezus was Die Israël verlossen zou - of het nu Simon Petrus was die bitter wenend naar buiten was gegaan na zijn smadelijke verloochening van Christus, of dat het Thomas was die niet eens de moed meer kon opbrengen de anderen op te zoeken: zij waren verward en verloren!

Anders verloren

Welnu, de Heere werkt vandaag niet anders als het voor een mens Pasen mag worden. Zo'n mens is zijn bekering kwijt, zijn bevinding, zijn zaligheid... zijn Zaligmaker! Wég zijn alle oude en vroegere vertroosting, weg alle uitreddingen uit nood en dood, weg alle zoete gebedsoming met de Heere, weg de lieflijke onderwijzingen uit het Woord en weg de aangename zangtijd met de Psalmen. Verloren is het, verloren! Maar... anders verloren dan vroeger. O ja, toen was het óók verloren geweest, toen God hen ontdekte aan hun onbekeer-

de staat en aan de kloof die door de zonde was geslagen tussen God en hun ziel. Toen was het ook verloren geweest, toen ze moesten sterven en niet konden sterven. Verloren was het geweest toen God hen afsneed van hun werken en het onmogelijk werd om ooit aan de eis van Gods heilig recht te voldoen. Als verlorenen hadden zij toen het hoofd gebogen onder het eisend recht van de levende God.

Maar nú! Nu is er iets anders aan de hand. Nu is er zoveel gebeurd in hun leven dat hen deed hopen dat God een goed werk in hen begonnen had. Nu waren zij geen vreemdelingen meer van Christus, de Leraar ter gerechtigheid. Hun ziel had zich zo hartelijk aan Hem verbonden gevoeld: 'Heere, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens!' En zie, dat alles is nu kwijt. Alsof het nooit gebeurd was. En nu is het wéér, maar veel vreselijker dan ooit: verloren, verloren!

Doodsschaduw en morgenstond

En als in die nood en dood, in dat afgesneden leven, de Opgestane Zich bekend maakt in het hart en Zijn machtswoord spreekt: 'Vrede zij ulieden!' - dán wordt het Pasen. Pasen voor het hart. Dan spreekt Hij Zijn 'Maria' tot een vrouw die blind was

door haar tranen. Dan droogt Hij de tranen van een schreiende Petrus. Dan laat Hij de harten van Kleopas en zijn vriend branden in hen tijdens de wandeling op de weg, dan spreekt hij zo vriendelijk tot Thomas dat deze zijn vinger mag steken in het teken der nagelen... Dan verlicht Hij door Zijn onderwijs het duistere en blinde verstand, zodat wij de Schriften gaan verstaan. Gaan verstaan, ja, in hun spreken *van Hém!* Dan valt er licht over al wat voor ons vaak zo onbegrijpelijk en onverklaarbaar was. Dan valt er licht over Zijn vroegere onderwijs, over Zijn lijdensgangen, over Zijn sterven en over Zijn verrijzenis. Dan gaan wij verstaan wat wij vroeger maar nooit verstonden. Jezus maakt Zich bekend als de grote Toepasser van alles wat Hij door Zijn sterven had verworven. Ons verwonderde en bevende hart gaat verstaan dat Hij is overgeleverd om onze zonden, maar ook opgewekt om onze rechtvaardigmaking. O zeker, de Geest van Pinksteren is nodig om dit alles vast te maken in de ziel. Maar ontwijfelbaar zeker is het dat zich een grote verandering voltrekt in het leven van een kind van God als de doodsschaduw van Goede Vrijdag moet wijken voor de morgenstond van Pasen. Wat een onvergetelijke tijd dan, als het voor een mensenkind Pasen wordt!

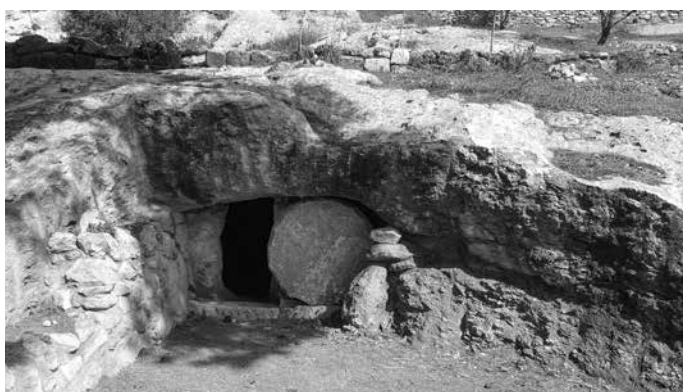
En als in die nood en dood, in dat afgesneden leven, de Opgestane Zich bekend maakt in het hart en Zijn machtswoord spreekt: 'Vrede zij ulieden!' - dán wordt het Pasen. Pasen voor het hart.

Geen verderving zien [2]

‘Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie’.

Psalm 16:10b

Jezus lag in het graf van een ander, in het nieuwe graf van Jozef van Arimathéa – in het graf van Zijn volk. Jezus lag op de juiste plaats.

De vorige keer zagen we dat in de vierde trap van Christus’ vernedering Zijn verhoging al glansde. Immers, die vernedering betrof alleen Zijn lichaam, dat ook nog eens gelegen heeft in het graf van een rijk, aanzienlijk man. En vooral: Christus heeft in het graf geen verderving gezien.

ds. C. Hogchem,
Aalburg

théa – in het graf van Zijn volk. Jezus lag op de juiste plaats. ‘s Vaders Heilige is Sions Borg. Hij is de Zijnen in alles voorgaan, ook in het graf, tot heiliging van hún graven.

- De Zaligmaker kocht hun ziel én hun lichaam. Zowel van hun ziel als van hun lichaam zal Hij nooit gescheiden zijn. Hun ziel zal bij Hem zijn in de zaligheid. En hoewel hun lichaam tot stof zal wederkeren, zal het in de grafkuil zeker wonen: Jezus zal met Zijn almachtige en alomtegenwoordige kracht over hun stof waken. Hij zal het door Hem gekochte stof bewaren tot de jongste dag.
- ‘s Vaders Heilige lag in het graf, Zijn lichaam heeft er veilig en in vertrouwen gewoond (Ps. 16:9^b). Namelijk zonder verderving en in de verwachting van Zijn opstanding ten derde dage. Daarom zal het graf voor de Zijnen een slaapstede zijn – zij rusten in hope (Jes. 57:2; Hand. 2:26).
- Op de dag van Christus’ wederkomst zal er een zalige opstanding zijn. De ziel van elke rechtvaardige zal verenigd worden met zijn of haar eigen lichaam, dat een verheerlijkt lichaam zal zijn, gelijkvormig aan Christus’ verheerlijkt lichaam. Jakob zal niet meer hinken, Mefibóseth zal niet meer kreupel zijn en de profeet Ahía zal niet meer blind zijn (1 Kon. 14:4^b).

De dood is de bezoldiging der zonde en een koning vol verschrikking. Maar Jezus overwon de dood en lag in het graf als Borg. Is het daarom niet een goede plaats voor de Zijnen? Zouden ze vrezen dáár te liggen waar Hij gelegen heeft en de geur van eeuwige liefde heeft achtergelaten? Hoe volkomen is het werk van de verwerving. Volkomen zal ook in alles het werk van de toepassing zijn. Wat zijt gij dan vreesachtig, gij kleingelovigen? Is uw Raadgever vergaan, is Jezus niet waarlijk opgestaan? O, dat u het visnet - op Zijn woord - aan de andere zijde mocht uitwerpen. Dan zult u dit Evangelie vinden.

*Daarom heeft zich
Mijn kwijnend hart verblijd;
Mijn tong, Mijn eer,
zingt Godgewijde tonen;
Ook zal Mijn vlees,
thans afgesloofd, ten spijt
Des vijands, in den grafkuil zeker wonen.
Gij zult Mijn ziel niet in de hel vergeten;
Uw Heil’ge zal van geen verderving weten.
(Psalm 16:5)*

(slot)

De HEERE regeert

Het is te begrijpen dat er de laatste tijd nogal gevraagd werd hoe het hier overzee gaat. De hele wereld is immers in beroering vanwege het coronavirus. De kranten staan vol van de nieuwsberichten. Er kan zoveel gebeuren in een paar dagen tijd. Dat hebben we hier ook ervaren.

ds. C. Vogelaar,
Towaco (VS)

Nadat we 's maandags terug waren gekomen uit Canada, waar we de gemeente van Brant County hadden mogen dienen, liep mijn vrouw door een val een gebroken heup op. Een ziekenhuisopname volgde diezelfde avond nog. En de volgende dag een operatie. Op donderdag werd ze vanuit het ziekenhuis naar een revalidatiecentrum gebracht. Daarna volgden de ontwikkelingen zich snel op, ook in verband met de onrust over de ziekte die door het coronavirus zich verspreidde.

Donderdagavond gingen alle verpleeghuizen op slot. Bezoek na acht uur was niet meer mogelijk. De volgende dag hebben we mijn vrouw naar huis kunnen brengen, waar hopelijk verdere revalidatie kan plaatshebben. Het is alles niet eenvoudig. Toch mogen we niet ontkennen dat de Heere tot op heden gezorgd heeft, zoals Hij dat altijd gedaan heeft. O, die trouw van Hem, Die nooit herroept hetgeen Hij eenmaal gesproken heeft.

Zorgen

Dit betekent niet dat er geen zorgen zijn.

De wereld is in beroering. Ook hier in het noorden van New Jersey stijgt het aantal slachtoffers snel. Overheidsmaatregelen waren ook hier echt nodig. Scholen werden gesloten. De meeste winkels ook. En na acht uur 's avonds mocht er niemand meer zonder vergunning de straat op. Kerkdiensten mochten wel doorgaan, maar alleen met het uiterste minimum aan bezoekers. Dat houdt in: de ouderling van dienst, de voorganger, degene die de geluidsinstallatie bedient en de koster.

Vreemd was het wel, een leeg kerkgebouw binnen te komen, voor lege banken te staan en niemand voor je te zien. Toch wist je dat overal in de huizen gezinnen of alleenstaanden bij de telefoon zaten om de preek te kunnen volgen. De Heere beschaamde niet die zondag.

De vraag is wel: waar brengt deze ontwikkeling in de wereld en in ons persoonlijk leven ons? De Heere spreekt. Hij laat de nietigheid van kleine mensjes duidelijk zien. Met alle technische prestaties en ontwikkelingen van de wetenschap hebben we opeens niets te betekenen als de vrees voor de ziekte het leven lam legt.

Vrees betekent echter nog niet dat je op de plaats bent waar je zou moeten komen. Ook het spreken over de majesteit en het rechtvaardig oordeel van God over land en kerk, hoe nodig dat ook is, brengt je daar niet. Mocht de Heere Zich over dwaze mensen ontfermen.

Gebed

Samen met broeder De Leeuw jr. hebben we gisteren een samenkomst gehouden van gebed en meditatie. Onze beide gemeenten konden meeluisteren. Als de Heere het geeft, willen we dat iedere woensdagavond gaan doen. Petrus zei: 'Heere, tot wien zullen we heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens'. Tot Wie anders dan tot Hem, Die alle macht heeft in hemel en op aarde. De verhoogde Koning van Zijn Kerk, Die ook nu vanuit de hemel aan de rechterhand van Zijn Vader regeert, Hij is bij machte te beschermen in groot gevaar, want Zijn handen zijn sterk, almachtig en getrouw. Dat we onszelf nergens kunnen brengen is niet bedoeld als verontschuldiging. Integendeel, het laat slechts zien hoe diep we zijn gevallen. Er is een volk dat alleen maar kan weglopen van God als Hij ze niet bewaart. David ging, bijna aan het einde van zijn leven, tegen de waarschuwing van zijn generaal Joab in. Zoals hij het wilde, zo moest het gebeuren. Toen hij de uitslag van zijn volkstelling onder ogen kreeg, sloeg hem de schrik om het hart. Hij werd schuldenaar voor God. Daarmee was echter het oordeel niet afgewend, want de engel stond daar nog met het uitgetrokken zwaard. Kent u dat zwaard in uw leven? En weet u van de plaats die David mocht innemen, toen hij zei: 'Zie ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld, maar wat hebben deze schapen gedaan? Uw hand zij toch tegen mij en tegen mijns vaders huis'. Ontkoming en afwending van het oordeel was er alleen op de dorsvloer van Arauna. Daar werd een altaar gebouwd, daar werden brandoffers en dankoffers geofferd. Daar riep David de HEERE aan. En, o wonder, Hij antwoordde hem in het vuur op het brandofferaltaar. Wat zou het groot zijn als we onder de laaghangende oordelen de schuld mochten eigenen en leerden vluchten tot de plaats waar vuur van de hemel kwam om Christus, het dierbare Offerlam, te verteren. Onuitsprekelijk wonder, want daar is Gods gramschap geblust. Zoek toch ontkoming waar die alleen te vinden is. Hij stuurt ze niet weg die in hun zonden en ellenden, tot Hem zich ter genezing wenden. De gezegende Borg wil hen tot een Schuilplaats zijn.

De meeste winkels werden gesloten.

De taal der bevinding [39]

Bij mist niet uitvaren

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Mist boven water ontstaat door het verschil in temperatuur tussen de lucht en het water. Dat zien we vaak in de herfst, als er grote verschillen ontstaan tussen de temperatuur van de in de nacht afgekoelde lucht en het vaak nog relatief warme oppervlaktewater van rivieren, kanalen en grote wateren.

Mist zorgt ervoor dat het zicht beperkt wordt. U mag dan niet zomaar het water op: voor varen bij slecht zicht gelden regels. Doorvaren is gevaarlijk. Ook duur: u riskeert een boete.

Beroepingswerk

Wanneer je als predikant een beroep ontvangt en er is grote twijfel of onzekerheid, dan kun je maar beter blijven zitten (nauwkeuriger: blijven staan) in de gemeente waar de Heere je een plaatsje gegeven heeft. Docent ds. K. de Gier zei dan: 'Bij mist niet uitvaren'. Bovendien is het een goede zaak niet louter op je gevoel af te gaan, maar op de feiten te letten. Wanneer je als kandidaat meent naar gemeente A gezonden te worden, maar je ontvangt van gemeente A geen beroep, dan heb je je kennelijk vergist. Of je moet er later heen. De ene dominee staat z'n leven lang in de

zelfde gemeente, de ander doorkruist het hele land. Zo heeft ds. W. Hage (1912-2003) een lange reeks van gemeenten gediend. 'Ik ben', zo zei hij zelf, 'als een vogel heen en weer gevlogen'. Maar aan ieder aangenomen beroep lag een 'inwinnende en overwinnende daad des Heeren' ten grondslag. Andere dominees zijn diep geworteld. Wellicht speelt ook het karakter een rol. Maar de meeste predikanten kennen wel de regel die geldt bij de beslissing voor een beroep: *in dubiis abstine*, dat wil zeggen: bij twijfel onthouden. Je moet niet verhuizen in het donker en bij mist niet uitvaren.

Aartsvader Abram

Aartsvader Abram heeft eens een besluit genomen zonder dat er sprake was van een Goddelijke opdracht: hij vertrok naar Egypte, toen er een hongersnood in Kanaän heerste. Er was langdurige droogte in

het door de Heere aangewezen land. In Ur had je daarvan geen last. Daar waren rivieren en irrigatiesystemen, maar in Kanaän was men afhankelijk van de vroege en van de spade regen en van de dauw. Een mens wil niet graag in afhankelijkheid leven. Ook Abram niet. En net toen hij in dat nieuwe land was, werd de honger zwaar. Wat een beproeving! Door die grote honger lokt nu een ander land: Egypte! Daar is de Nijl. Daar is gras. Daar is het vruchtbaar. Daar is voedsel voor het vee. En zo toog Abram af naar Egypte!

Horen we in dit gedeelte (Gen. 12:10-20) veel over de God van Abram? Helaas niet. Wellicht is er veel gemurmureerd: zo'n lange reis gemaakt vanuit Ur via Haran. En dan ben je goed en wel in Kanaän en dan komt daar de honger! Is dat nu de weg des Heeren? Dan kan een mens zich weleens afvragen in het tijdelijke leven: 'Heere, moet het nu zo?' De wegen des Heeren zijn anders dan onze wegen. Abram gaat dus in deze omstandigheden de wijk nemen naar Egypte. Maar je mag toch gebruik maken van de middelen? Zeker, maar dan wel in biddend opzien of de Heere de middelen wil zegenen. En als de weg die je wilt afleggen, niet helder is, dan geldt: bij mist niet uitvaren!

Afgang

Abram is hier alleen maar gericht op mogelijkheden om te overleven. Hij handelt geheel op eigen initiatief. In de Hebreeuwse grondtekst staat dat Abram 'afdaalt' naar Egypte. Hij daalt vooral in geestelijk opzicht af. Het is een afgang! Abram had toch wel kunnen weten dat Egypte in die dagen het land van de duisternis was, van de slavernij, van de tirannieke Farao. In feite hing daar dichte mist! Op deze geweldige afgang van Abram kon geen zegen rusten. Dat is wel gebleken in de praktijk. Abram kon toch weten dat de Heere zorgt? Want 'ik heb niet gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood'. Dat geldt voor het tijdelijke, maar ook voor het geestelijke.

Dat we de Heere toch mochten vragen bij al onze beslissingen of Hij licht wil geven over ons pad. En als je nu geen antwoord ontvangt? Dan is het oude advies: bij mist niet uitvaren!

Help, ik ben thuis

Inmiddels zitten we een paar weken thuis, in ruime of in krappe huizen, met een tuin of op een balkon.

P. Schalk,
Veenendaal

Elke situatie is anders. De een zit moederziel alleen thuis, de ander ervaart plotseling wat het is om de hele dag op elkaar aangewezen te zijn. Hoe gaan we daarmee om?

Toch wel schokkend, die column in een van de ochtendkranten. Daar werd gezegd dat er wel een geboortegolf zou kunnen komen, over ongeveer negen maanden. Maar de columnist was bang dat er ook een scheidingsgolf zou komen. Immers, zoveel uren bij elkaar, dat is wel even wennen. En zelf voor de kinderen zorgen, nu de scholen dicht zijn en de kinderopvang gesloten is, ga er maar aan staan. Dat loopt natuurlijk op ruzie uit. Toch wel bijzonder. De hele week zijn alle kinderen thuis. De scholen zorgen voor schoolwerk. Dat gaat allemaal digitaal, dus de computer is vaak bezet. En we kregen een extra laptop via de school, dat is dus goed geregeld. En verder proberen we er het beste van te maken. Wat echt leuk is, zijn de spelletjes die we om de beurt bedenken. Toch wel om stil van te worden. Die vrouw die schreef dat ze 'sin-

gle' is. Niemand in huis, zelfs 'geen hond, geen vogel en geen goudvis'. Voorheen speelde haar sociale leven zich af op het werk, bij de sportschool en in het café. Nu is ze moederziel alleen. Ze had een paar mensen uit haar digitale kennissenkring als familie bestempeld. Met hen kon ze tenminste nog appen of bellen. Zo zijn er tienduizenden, eenzaam.

Zonder mijn vaste ritme

Toch wel heel zwaar. Normaal gesproken heb je een vast ritme. Je weet precies hoe het allemaal verloopt. Zó laat uit bed, eerst ontbijt, dan met de taxi naar de dagbesteding. Als je thuiskomt, staat de maaltijd klaar. Maar nu ineens valt dat allemaal weg. Je snapt er eigenlijk niets van. Dat laat je merken ook. Logisch toch? En je ouders zitten ook met de handen in het haar. Hoe moet dit weer goed komen?

Toch wel spannend. Je bedrijf stond er goed voor, of misschien ben je net gestart met je onderneming. Maar opeens ligt alles stil. Het glipt je uit de handen. De ene na de andere afspraak wordt gecancelled. Daar zit je met je investering. Geen werk. Straks ga je nog failliet.

Toch wel vreemd, zo'n telefoonschema, om je ouders te bellen in plaats van een bezoekje. Om met een hoogwerker voor het slaapkamerraam te kijken naar je pasgeboren kleinkind. Om je vergaderingen te doen met een digitale verbinding en de werkkamers van je collega's thuis binnen te kijken. Om geen hand meer te geven als je de predikant naar de preekstoel brengt. Daar wen je toch niet aan?

Kortom, de voorbeelden zijn gemakkelijk aan te vullen. Inmiddels zitten we een paar weken thuis. Allemaal boven op elkaar, in ruime of in krappe huizen, met een tuin of op een balkon. Maar wel erg op elkaar aangewezen. Of helemaal alleen, en dat is wel erg stil. Of vol zorgen over je gezin, je familie of je werk. Hoe moet het verder? Maar misschien vallen deze zorgen in het niet, en is het nog veel erger. U heeft te maken met die verschrikkelijke ziekte.

Misschien is het een kennis, of iemand uit de gemeente. Dichterbij, in familie of gezin. Misschien bent u het zelf. Corona, wat een ernstige ziekte. Dagelijks horen we nieuwe aantallen besmettingen, en nieuwe sterfgevallen. Zal mijn familielid straks ook meegeteld worden? Is het mijn dood die binnenkort gemeld moet worden? Wat een zorg. Wie zal ons het goede doen zien?

Met de levensvraag

Dat mag wel de levensvraag van ons allen zijn of worden: 'Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere!' Dat mag de bede wel zijn in deze bange tijd.

Is dan het probleem voorbij van mijn eenzaamheid? Draait mijn bedrijf dan weer op volle toeren? Heb ik dan geen last meer van de kinderen die de hele dag mijn aandacht vragen? Hebben we dan geen gezeur meer in ons huwelijk?

Nou nee, dat is het niet. Maar het wordt wel opeens allemaal anders. Als ik weet dat de Heere Zijn aangezicht over ons in Christus laat lichten, dan komt er hoop en moed. Als we onze hoop op God mogen stellen, dan is er perspectief. Dan kunnen we het weer even aan. Dan gaan we het toch maar weer proberen, om de sfeer goed te houden. Niet in eigen kracht, maar smekend om hulp, om bijstand, om genade. Voor tijd en voor eeuwigheid.

Van Boven!

‘Dat is het hoofd van mijn vader’

Op de jaarkalender staat: 1661. In de kasteelkerker van Stirling zit James Guthrie gevangen. Zijn beschuldiging luidt: hoogverraad jegens kerk en staat. Hij zou geweigerd hebben de macht van de koning in kerkelijke zaken te erkennen. En dat is dodelijk. Guthries dagen zijn geteld.

J. van 't Hul,
Lieren

Een koerier brengt hem een brief uit St. Andrews, geschreven door zijn vriend Samuel Rutherford, geadresseerd aan ‘de gevangene krijgsknecht van Christus’. Guthrie moet zich er maar niet over verwonderen als men plannen beraamt om aan zijn leven een einde te maken, schrijft de oude Rutherford. ‘Het Koninkrijk der hemelen bestaat immers uit een lieflijk gezelschap van verheerlijkte martelaren en getuigen, van wie Jezus Christus de voor-naamste Getuige is, Die daartoe geboren en in de wereld gekomen is.’

Het vonnis geveld

Het vonnis wordt geveld. James Guthrie

zal bij de St. Giles Cathedral in het stadscentrum van Edinburgh worden opgehangen. Daarna zal zijn hoofd op de stadspoort voor het publiek worden tentoongesteld. Maar Guthrie staat niet voor niets bekend als ‘de kleine man die niet buigen wil’. Bij het aanhoren van het vonnis zegt hij onder meer: ‘Ik hoop dat mijn hoofd meer zal preken op de poort dan het ooit heeft gedaan op de preekstoel’. En tegen zijn vrienden zegt hij: ‘Ik denk dat ik nooit méér van Christus heb genoten dan nu.’

Zaterdag 1 juni 1661. Onder tromgeroffel wordt James Guthrie naar zijn executieplaats op de High Street geleid. Bij de galg

doet hij een stil gebed. Dan spreekt hij op het schavot de nieuwsgierige menigte toe. Hij betuigt onschuldig te zijn aan wat er allemaal tegen hem is ingebracht, maar belijdt ook zijn zonden aan de Rechter van hemel en aarde. Aan het slot van zijn lange rede zegt hij: ‘Jezus Christus is mijn Licht en mijn Leven, mijn Gerechtigheid, mijn Sterkte, mijn Heil en mijn Begeerte. Hem, o, Hem prijs ik u aan met al de kracht van mijn ziel. Zalig zijn zij die op Hem vertrouwen. Looft Hem, o mijn ziel, van nu aan tot in der eeuwigheid.’

‘Het hoofd van mijn vader’

Dan doet de beul zijn werk en wordt James Guthrie bevorderd tot hoger heerlijkheid. Zijn hoofd wordt van het lichaam gescheiden. Vrienden bestellen zijn gehavende lichaam vol eerbied ter aarde in een hoekje van het grote kerkhof van de Greyfriars Church. Zijn hoofd wordt door zijn vijanden vastgehecht op de stadspoort. William, het kleine zoontje van James Guthrie, heeft die dag nauwelijks in de gaten wat er allemaal in de stad gebeurt. Hij is nog te jong voor zulke dingen. Pas daarna beseft hij dat zijn vader niet meer leeft. Acuut staakt hij zijn spel. En elke dag draaft hij dan naar de stadspoort, waar hij een tijdlang staat te kijken naar de schedel die daar is vastgepind. En iedere dag fluistert hij stil: ‘Dat is het hoofd van mijn vader’.

Het hoofd begraven

Volgens de biografie “Vrienden van de Bruidegom” (over het leven van James en zijn neef William Guthrie; Houten, 2000) heeft het hoofd van James Guthrie zevenentwintig jaar te kijk gestaan op de stadspoort van Edinburgh: ‘Plotseling was de totaal verbleekte schedel verdwenen. Niemand kon zeggen wie de dader was en hoe het was gebeurd. Wie was zo vermetel geweest? Wie had het gewaagd om met gevaar voor eigen leven het hoofd van de poort te nemen? Pas later bleek dat een jonge student het waagstuk had uitgehaald. Het was Alexander Hamilton die omstreeks 1688 aan de universiteit van Edinburgh studeerde. Hamilton was een gedreven aanhanger van het Schotse Covenant. Diep respect kende hij voor de martelaren die hun leven hadden gegeven voor het geloof. Hij kon het niet langer dulden dat de schedel van Guthrie nog steeds op de poort te kijk stond. In alle stilte haalde hij deze weg en gaf hem een waardige begrafenis.’

(wordt vervolgd)

Greyfriars Church Edinburgh.

Boekennieuws

"Uw schoonheid hoog te loven", ds. J.M. Kleppe; uitg. De Schatkamer, Rump; € 19,90.

Uw schoonheid hoog te loven

De tien preken van broeder Kleppe, die ons in dit boekje worden aangereikt, zijn geestelijke overdenkingen tot troost en bemoediging van allen die hongeren en dorsten naar de woorden van het eeuwige leven. De titel geeft de korte samenvatting ervan aan: "Uw schoonheid hoog te loven". Het gaat dus over de eeuwige en onuitsprekelijke schoonheid van Sions verhoogde Koning, niet alleen in Zijn verhoging, maar ook in Zijn onuitsprekelijke vernedering, en over datgene wat Hem de koping van Zijn duur gekochte bruid heeft gekost.

'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen' (Joh. 6:37). Daarin wordt het werk van de drie-enige God tot zaligheid zo heerlijk verklaard. Broeder Kleppe reikt over deze tekst een preek aan onder het thema "Het welgelukzalig komen tot Christus", met daarbij drie gedachten: Door de schenkende liefde van de Vader, door de trekkende liefde van de Heilige Geest, en door de overtuigende liefde van de Zoon. Zomaar een enkel citaat uit de eerste gedachte, over de uitleg van de uitnemende en eeuwige liefde van de Vader: 'De Vader

krachtens Zijn verkiezend welbehagen, de Zoon krachtens koping met de prijs van Zijn dierbaar bloed, en de Heilige Geest vanwege Zijn trekkende liefde tot de Vader en de Zoon. Christus drukt dit zo uit: Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen. Hier komt de hartelijke nodiging van het Evangelie, door het bloed van het Lam. Het is die onuitsprekelijke gift, door en in Zijn dierbare Schootzoon. Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt denzelven de kinderkens geopenbaard. Ja Vader, want also is geweest het welbehagen voor U'. Die heerlijke gift deelt de Vader nog uit. Neem en lees.

ds. J.W. Verweij, Zwijndrecht

"Theocratie en populisme, Staatkundig gereformeerden en de stem van het volk", Koos-Jan de Jager (red.); uitg. De Banier, Apeldoorn; 269 blz., € 17,95.

Theocratie en populisme, Staatkundig gereformeerden en de stem van het volk

Kenmerkend voor ons politieke landschap zijn de snelle veranderingen van de kiezersvoorkeur. Nieuwe partijen als het Forum voor Democratie stijgen in korte tijd tot grote hoogte, oude gevestigde partijen als de PvdA krimpen in tot een fractie van hun vroegere omvang. Daarmee vergeleken is de SGP een heel stabiele partij.

Wel kan de vraag gesteld worden of het kiezersvolk van deze partij toch ook niet gevoelig is voor de lokroep van rechts-populistische partijen als de PVV en het FvD. Met name hun agitatie tegen de islam en de EU vindt onder hen weerklank. Is de SGP eigenlijk ook niet een populistische partij?

In de bundel "Theocratie en populisme" gaan verschillende auteurs uitgebreid in op deze vragen. De politicologen Simon Otjes en André Krouwel komen tot de conclusie dat maar voor een klein deel van de SGP-achterban de PVV een aantrekkelijk alternatief is. Over het FvD had men nog geen cijfers.

Het conservatief christelijke karakter van de SGP-kiezers betekent dat zij afstand houden van rechts-populistische partijen. De auteurs komen dan ook tot de conclusie dat, zolang er een sterke bevindelijk gereformeerde zuil in Nederland bestaat, de SGP op een vaste basis kan rekenen. De meeste SGP-kiezers hebben weinig op met de populistische retoriek.

Als de SGP haar religieuze karakter zou willen matigen, achten zij de mogelijkheid van groei niet uitgesloten. Dat is interessant. Maar daarbij moeten we bedenken dat het vasthouden aan de principiële identiteit van de partij voor de SGP niet zo maar iets is dat afgewogen kan worden tegen bepaalde groeikansen. Bovendien zal gelden dat naarmate de gereformeerde identiteit van de SGP vervaagt, het voor de achterban minder vanzelfsprekend wordt om hun stem aan die partij te geven. De principiële binding die er vanouds was vanuit een gemeenschappelijk belijden, neemt dan immers steeds meer af. De historicus Ewart Bosma geeft een interessant overzicht van de opstelling van de SGP in de periode tussen de beide wereldoorlogen. Zijn conclusie is dat de partij in die tijd niet populistisch kon worden genoemd.

C.S.L. Janse, Apeldoorn

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Capelle aan den IJssel-West,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Voor Drachten,
ds. A.H. Verhoef te St. Catherines (Canada);
Voor 's-Gravenzande,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
Voor Hoofddorp,
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;
Voor Katwijk aan Zee en Uddel,
ds. G. van Manen te Elspeet;
Voor Mijdrecht,

ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Nijkerk,
ds. A. Schreuder te Beekbergen;
Voor Sioux Center (Iowa, VS),
ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht;
Voor Waardenburg,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 92: Het e-mailadres van het deputaatschap Emerituskas is gewijzigd in: emerituskas@cbgg.nl

Blz. 114: Het nieuwe adres van de scribe van

Alblasserdam is: Kooiwijk 9,
2969 LA Oud Alblas; tel. 06-24838439;
het e-mailadres blijft:
scriba@gergemalblasserdam.nl
Blz. 224: Het nieuwe e-mailadres van de scribe van Nieuwerkerk is:
scribagergemnieuwerkerk@kliksafe.nl;
regeling preekbeurten en postadres:
E.B. van der Helm, Magnoliastraat 2,
4306 AK Nieuwerkerk;
tel. 0111-644877 / 06-41437858;
e-mailadres: e.b.vdhelm@kliksafe.nl

Gods gerichten over de aarde

‘En zij bekeerden zich niet om
Hem heerlijkheid te geven’.

Openbaring 16:9b

Het is waar, er kan een zekere inbinding zijn door angst en benauwdheid, maar er volgt geen bekering, omdat er geen berouw is over de zonde, geen eren van Gods deugden. De vrees voor Gods slaande hand kan tijdelijk intomen, maar als de gerichten doorgaan dan zien wij het doorbreken van de onverschilligheid en een toenemende verharding. Als het onweer wat lang duurt, gaan de mensen weer aan het praten, nadat ze een tijd gezwegen hebben. De verdorvenheid van het hart wordt echter niet erkend, noch het recht des Heeren. Tijdelijk wellicht een andere man, maar geen vernieuwd mens. Het zondeleven gaat door in ongekende kracht. En helaas, de kerkmensen doen mee.

U hoort ook heden de vraag: Is dit nu een God van liefde? Maar wij stemmen in met het getuigenis van het altaar: ‘Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig’. Alleen wie zich leerde vernederen onder Gods slaande hand, beseft en beaamt dit. Ja, wanneer wij Zijn rechtvaardigheid onderworpen zijn, billijken wij het oordeel over eigen leven en belijden: O God, ik heb het rechtvaardig verdiend. ‘Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt’. Maar ook bij een uitwendige bekering geven wij toch God geen heerlijkheid, al was het te wensen dat zij er zou zijn onder ons volk, ja in de kerken. Toen koning Josia een reformatie doorvoerde in Juda, was de profeet Jeremia toch niet hoopvol gestemd, want hij wist dat het

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

slechts de oppervlakte raakte en het volk zich niet bekeerde tot de God der vaders. Wij hebben nodig de deugden van God te leren kennen en te belijden, in waarheid, dat wij Zijn gramschap dubbel waardig zijn, om verzoening te zoeken in het bloed van het Lam. Zo verneder u dan onder de krachtige hand van God! Hoe vreselijk is het toch als het oordeel van God inwerkt op het geweten en vrees en angst oproept met verschrikking, zonder verbreking in droefheid, zonder wezenlijk schuldbesef en droefheid over de zonde. Om de dood te ontvluchten, snelt hij de dood in de armen en wordt omstrengheld door het verderf. Bekeert u en leeft, want waarom zou u sterven? Dit is de dag van de genade waarin u het Evangelie wordt gepredikt en de zaligheid voorgesteld en aangeboden, in Hem Wiens naam is Jezus, Zaligmaker van zondaren. De God des gerichtts toch, is de God van het altaar.

ds. I. Kievit (1887-1954)

Berichten

BIJZONDERE NODEN EN DE CORONACRISIS

Een minuscuul virus veroorzaakt ontstellend grote zorgen. Velen in onze gemeenten hebben te maken met rouw in de familie, zorg om kwetsbaren of financiële nood. Het virus kent geen grenzen en heeft inmiddels ook landen bereikt die veel minder ontwikkeld zijn. De vrees is dat het virus hier zal leiden tot een ongekende ramp. In sloppenwijken is het haast onmogelijk om besmettingen te voorkomen. Water en zeep zijn schaars en het is onhoudbaar om als gezin dagenlang opgesloten te zitten in een krot. Er zijn maar weinigen die een buffer hebben om de lock down door te komen. Om honger te voorkomen, moeten de meesten toch weer de straat op. Miljoenen mensen hebben nauwelijks toegang tot deugdelijke medische zorg. Waar er wel klinieken zijn, ontbreekt het aan beschermende middelen, apparatuur en medisch personeel.

In verschillende landen biedt Bijzondere Noden daarom de komende tijd extra financiële steun. Doordat de contacten er al zijn, kan er snel gehandeld worden. In Pakistan en de Dominicaanse Republiek kan op korte termijn gezorgd worden voor voedselpakketten, medicijnen en beschermende middelen. Ook ondersteunen we in samenwerking met het deputaatschap voor Israël een aantal joods-christelijke gemeenten in Moldavië. Ouderen en kwetsbaren die afhankelijk zijn van hulp van buitenaf worden hierdoor voorzien van voedsel.

Ook in deze zorgvolle tijd, waarin wij de nood zelf aan den lijve ondervinden, vragen we uw betrokkenheid in gaven en gebed. Op www.bijzonderenoden.nl/corona vindt u meer informatie. Uw gift voor acute noodhulp kunt u overmaken op NL52 INGB 0000 3074 47 o.v.v. 'Noodhulp corona'.

DE VLUCHTHEUVEL BIEDT HULP IN CORONACRISIS

De gevolgen van het coronavirus zijn ongekend. Dat geldt ook de psychosociale gevolgen. De angst om besmet te raken en het verlies van geliefden heeft gevolgen voor de mentale gezondheid. Mensen kunnen depressief worden, eenzaam, angstig en onzeker. Nu velen binnen zitten, kunnen er ook 'ongemakkelijke thuissituaties' ont-

staan. Schroom niet om contact op te nemen met De Vluchtheuvel. De hulpverlening vindt nu telefonisch plaats, maar dat blijkt geen belemmering te zijn om hulp te bieden. De Vluchtheuvel is er ook voor ambtsdragers die in hun pastoraat te maken krijgen met zaken waarbij professioneel advies nodig is; tel. 0113-213098 of via: www.stichtingdevluchtheuvel.nl.

CURSUS AMBTSDRAGERS

De geplande avonden van de ambtsdragercursussen in Ede, Moerkapelle en Zwolle worden geannuleerd. Ambtsdragers die al hebben ingeschreven, worden per e-mail op de hoogte gebracht zodra de nieuwe lesplanning (streven september-december) bekend is. Zij kunnen zo nodig wijzigingen van hun inschrijving doorgeven. Nieuwe inschrijvingen zijn weer welkom vanaf het moment dat de nieuwe lesplanning bekend is. We doen dan opnieuw bericht aan alle scriba's en plaatsen een bericht in De Saambinder.

EVGG, CORONA EN PASEN

De coronacrisis brengt veel vragen met zich mee. Binnen de kerk, maar ook in de samenleving. Door alle zorgen heen ontstaat soms onverwacht ruimte om met onze naasten te spreken over het christelijk geloof.

Door EVGG zijn verschillende materialen ontwikkeld die aansluiten op de actualiteit:

- een folder waarin wordt ingegaan op de coronacrisis met een afsluitend appèl: 'Zoek het geluk niet in de dingen van deze voorbijgaande wereld, maar in het eeuwigdurende Koninkrijk van God'.

- een eerste serie van vijf wenskaarten. Op elke kaart wordt een Bijbeltekst dicht bij de niet-christelijke naaste gebracht. De kaarten zijn ontwikkeld om (met tussenpozen) in de regio te verspreiden.

- De website www.onlinebijbelclub.nl, vooral bedoeld als alternatief voor kinder- en tienerclubs die nu niet kunnen samenkomen. Er worden steeds nieuwe materialen geplaatst. Ook wordt er gewerkt om de nieuwe cursus 'Leer de Bijbel kennen' online beschikbaar te maken. Als het zover is, zullen we dat laten weten. De aangekondigde materialen vindt u op evgg.nl.

Evangelisatie en Pasen

EVGG adviseert om door te gaan met het verspreiden van folders en kaarten zolang postbezorging is toegestaan. Het is nu niet mogelijk om mensen voor de kerkdiensten uit te nodigen. Als alternatief kunnen contactgegevens (telefoon, e-mail) en eventueel de naam de kerktelefoon vermeld worden. In veel gemeenten wordt met Pasen voor het evangelisatiewerk gecollecteerd. Van harte bevelen wij deze collecte bij u aan. U kunt ook online bijdragen via NL57-IN-GB-0000628912, evgg.nl/Pasen2020 of gebruik de QR code op de advertentie achterin deze Saambinder.

De tijdsomstandigheden vragen in het evangelisatiewerk veel aanpassing. Met onze evangelisten en vrijwilligers doen we ons best om dat zo goed mogelijk te doen. Uw steun is daarbij onmisbaar. Wilt u het evangelisatiewerk juist in deze tijd ook een plaats blijven geven in uw gebed?

“

WANNEER WIJ BIDDEN OM KRACHT TEGEN ONZE GEESTELIJKE VIJANDEN, TEGEN ONZE LUSTEN EN VERDORVENHEDEN, MOETEN WE BIDDEN EN NIET VERTRAGEN. DÁN ZULLEN WE GOD NIET TEVERGEEFS ZOEKEN.

MATTHEW HENRY

Kerkdiensten

ZONDAG 12 APRIL 2020 1E PAASDAG

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 15.30 uur ds. A. Verschuure; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen(in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Bodegraven 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 16.00 uur ds. W. Harinck; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur stud. P.C. Vlot; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 16.30 uur ds. J. Driessen; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuzen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.00 uur

ds. C. Harinck; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Groningen 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.30 uur ds. H. Brons; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoogeveen 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Hoogvliet 16.00 uur ds. W.J. Karels; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur stud. J. Beens; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Krabbendijke 14.00 uur ds. D. de Wit; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Lelystad 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. P.J. de Raaf; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 15.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 17.00 uur ds. S. Maljaars; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Poederrijen 15.30 uur stud. L. van der Kuijl; Poortugaal 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-Noord 9.30 uur en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; Rotterdam-Alexanderpolder 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 10.00 en 18.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur stud. P.C. Vlot en 19.00 uur ds. W. Visscher; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. M.T.

Al-Chalabi; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.00 uur ds. A. Schreuder en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 10.00 uur ds. W. Harinck en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Brons en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Vlissingen 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 18.30 uur ds. M. Karens; Wageningen 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 19.00 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 18.30 uur stud. P.J. de Raaf; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. J. Beens.

MAANDAG 13 APRIL 2020 2E PAASDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Aalst 11.00 uur stud. P.C. Vlot; Alblasserdam 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur (openb. bel.) ds. C. van Ruitenburg; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen(in Dorpskerk) 10.00 uur ds. A. Schreuder; Bodegraven 11.15 uur ds. G.J. Baan; Boskoop 9.30 uur (openb. bel.) ds. J.J. Tanis; Brakel 9.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 09.30 uur stud. P.J. de Raaf; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 11.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enkhuzen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 19.00 uur (openb. bel.) ds. A. Schot; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. P. Mulder; Goudswaard 9.30 uur ds. A.J. de Waard; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. W. Silfhout; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 uur stud. L. van der Kuijl; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. M. Karens; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur (openb. bel.) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur stud. P.J. de Raaf; Meliskerke 9.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.00

GODS OPRECHTE
KINDEREN STELLEN DE
GENADEGAVEN BOVEN DE
GEHELE WERELD. EN U?

JOHN BUNYAN

uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 uur ds. J. Driessen; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer ter Aa 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nijkerk 9.30 uur ds. J. Schipper; Nunspeet 9.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Opheusden 10.00 uur (openb. bel.) ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Rhenen 10.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 09.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.00 uur (openb. bel.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 10.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur stud. J. Beens; Sliedrecht 9.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Terneuzen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Tholen 11.15 uur ds. J.M.D. de Heer; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. G. Clements; Uddel 10.00 uur ds. G. van Manen; Utrecht 10.00 uur (openb. bel.) ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Brons; Waardenburg 9.00 uur stud. P.C. Vlot; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Zeist 10.00 uur ds. D. de Wit; Zoetermeer 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwijndrecht 9.30 uur (openb. bel.) ds. H.E.P. Fortuijn.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

NIEUWE BLADMUZIEK Pieter Heykoop

Psalm 39 : 3 en 5 (noten en klav.)
Nu verkrijgbaar: pieterheykoop.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520
www.boekhandelvanderboom.nl

DINSDAG 14 APRIL 2020

Meeuwen 19.30 uur ds. G. van Manen.

WOENSDAG 15 APRIL 2020

Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder;
Scherpenzeel 20.00 uur ds. J. Schipper.

DONDERDAG 16 APRIL 2020

Kootwijkerbroek 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Lisse 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg;
Rilland-Bath 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer;
Werkendam 14.15 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

VRIJDAG 17 APRIL 2020

Hooglyet 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot;

Rijssen-West 15.00 uur (huw.bev.) ds. P.D. den Haan; Tholen 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 APRIL 2020 1E PAASDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 11.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel heeft met droefheid kennisgenomen van het overlijden van haar oud-predikant

J. de Pater

in de leeftijd van 89 jaar.

Van 1979 tot 1984 heeft hij met de hem geschonken gaven onze gemeente mogen dienen.

De Heere ondersteunde en vertrooste de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen in dit verlies en Hij heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. C. van Ruitenburg, preses
J.W. van der Ham, scriba

Krimpen aan den IJssel, 28 maart 2020

*Hij zal ingaan in den vrede; zij zullen rusten op hun slaapsteden,
een iegelijk die in zijn oprechtheid gewandeld heeft.*

Jesaja 57:2

Diep bedroefd geven wij u kennis dat de Heere, na een kort ziekbed, tot Zich heeft genomen onze geliefde medebroeder

Johannes Visser

in de leeftijd van 73 jaar.

Hij mocht de gemeente zeer getrouw en met de liefde van zijn hart in het ambt van ouderling dienen vanaf 1 april 1990.

De Heere ontferme zich over zijn geliefde vrouw, kinderen en kleinkinderen. Hij heilige deze ernstige roepstem in onze beproefde gemeente.

Namens de kerkenraad
Gereformeerde Gemeente Oud-Beijerland, ds. J. van Rijswijk, preses
A.J. van Driel, 2e scriba

Oud-Beijerland, 30 maart 2020

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen heeft met ontroering kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-koster

Philippus Bezemer

Met de gaven hem door de Heere geschonken, heeft hij onze gemeente 20 jaar geënd.

De HEERE trooste zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen en Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Wageningen, ds. H. van der Heiden, preses
B. Paanstra, scriba

Bennekom, 30 maart 2020

Als terugkijken pijn doet en vooruit kijken zorgen geeft...

Coachpraktijk-eigenwijs biedt een luisterend oor aan mensen die:

- te maken kregen met verlies of rouw
 - zich somber en alleen voelen
 - zorgen hebben over hun kinderen
 - graag willen sparren over wat hen bezig houdt
- Ik kijk er naar uit om u te ontmoeten, te luisteren naar uw verhaal met u mee te denken of samen met u op ontdekkingstocht te gaan naar wie u bent en wat uw kracht is

Eline van der Waal, Westmaas
06-15604697
www.coachpraktijk-eigenwijs.nl

Barneveldse Begrafnis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenis
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafnisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwas- senen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
psychologisch onderzoek,
indicatieaanvragen en onderzoek,
begeleiding en training van mensen
met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplanisoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Boekhandel De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Ontsmetten met Disinfectant van Neolife!

Ook vit.C/All-C beschikbaar voor
volwassenen en kinderen.
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV2020

Goedeboeken nieuw en tweedehands Kerkbuurt 30, Sliedrecht 0184-769003 www.goedeboeken.nl

CAMPING EN CHALETPARK "DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur
CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Trouwboekje door kwaliteit, met behoud van identiteit

Kraamzorg SHG

Bel voor informatie

Informatie/boekjes
0787-49 91 79 www.hogevr.nl

WISSE FOTOKAARTEN een kaart = goud waard! Groot assortiment p.st. € 0,85 10 stuks: € 8,00 www.wissecfotokaarten.nl

Houtsnijwerk

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Treur

Begrafnisonderneming

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafnisondernemingtreur.nl
www.begrafnisondernemingtreur.nl

Vos begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenis in elke woonplaats
in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in
Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markuse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Ben Nijhof tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vertrouwd verzorgd
www.begrafnisverzorgingvos.nl

NIEUW!

DE HEERE REGEERT
 OVERDENKINGEN IN TIJDEN
 VAN BEPROEVING
 MEDITATIEF ORGELSPEL
 ANDRÉ NIEUWKOOP

10⁹⁰

bestelmuziek.nl - Chr. Boekhandel

De Vluchtheuvel
 Christelijke psychosociale hulpverlening

De Vluchtheuvel
 biedt hulp
**Zeker in
 deze tijd!**

**Telefonische
 hulp en advies
 blijkt goed
 mogelijk**

Het kan soms lijken alsof je er alleen voorstaat. Zeker in deze moeilijke tijd. Maar De Vluchtheuvel biedt hulp bij eenzaamheid, rouw, psychische problemen, spanningen in de thuissituatie, relatieproblemen...

Neem nu contact op met De Vluchtheuvel voor christelijke en professionele hulp.

www.stichtingdevluchtheuvel.nl 0113-213098

JOH. DE HEER
 toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
 PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
 3364 AE Sliedrecht
 Tel.: 0184-419 611

Vers van de imker!

- Propolis
- Honing
- Royal Jelly
- Keelgelei
- Honey Vital+

**En nog veel meer
 gezond lekkers..!**

Kijk en bestel op **HONINGONLINE.NL**

Vrijstaande woning met 3 slaapkamers
te huur nabij Kootwijkerbroek
 voor max. 2 jaar. Tel. 0653405696

In Canada op vakantie? Te huur in
 Ontario, 20km van Norwich, basement,
 6 pers. + 2 babybedjes. Event. breakfast.
 Telf: 001-519-485-0635

DE PAASCOLLECTE
 NEDERLAND – EVANGELISATIELAND

Het evangelisatiewerk gaat door, ook in crisistijd. Het is nu niet mogelijk dat mensen elkaar ontmoeten. Evangelisten gebruiken andere mogelijkheden om de naaste te bereiken. Juist in deze tijd ontstaan goede gesprekken over schepping, zondeval en het verlossingswerk in Christus. Vaak wordt tijdens de Paasdagen voor het evangelisatiewerk gecollecteerd. EVGG maakt een online gift nog makkelijker.

MISSCHIEN BENT U IN STAAT OM BIJ TE DRAGEN AAN ONZE PAASCOLLECTE? GEBRUIK DE QR-CODE OF GA NAAR EVGG.NL/PASEN2020.

HARTELIJK DANK VOOR UW BIJDRAGE!

EVGG
 EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Terdege in een fris jasje

1 jaar Terdege eerste maand GRATIS!

Inhoud én ontspanning

Het zijn bijzondere tijden. De hele wereld is in rep en roer. De klaslokalen zijn leeg, maar thuis is het drukker dan ooit. Wellicht heeft u meer dan anders behoefte aan duiding en soms een tijkje ontspanning. Tijd voor Terdege. Nu een jaar Terdege voor € 8,60 p.m. + eerste maand GRATIS!

Ga naar www.terdege.nl/saambinder of bel 055-5390300

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Topkwaliteit PVC & Laminaatvloeren.
Zelf leggen of onze legservice.
Gratis advies en demo bij u thuis.
06-19557166 info@devloerenkoning.nl

MOOIE COLLECTIE ORGELS VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL	KRABBENDIJKKE
VRUHEIDSLAAN 55	OOSTPOLDERWEG 1S
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	4413 NN KRABBENDIJKKE

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

ROUW & GELEGENHEIDSKLEDING
kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193 / 06-36392103

HKS-Mediation, voor goed gesprek, als je er samen niet meer uitkomt, in je huwelijk, kerk of school.
www.hksmediation.nl

Zoekt u een mediator of organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissersmediation.nl
www.bvissersconsultancy.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

BIJ OPA EN OMA WAS HET VANZELFSPREKEND DAT ER NA HET ETEN UIT DE BIJBEL GELEZEN WERD. TOEN ELSKE NOG MET VADER SAMEN WAS, WAS DAT OOK HEEL GEWOON.

De meester van de vorige school zei eens: 'We moeten ons er nooit voor schamen dat we in de Bijbel lezen. De wereld komt voor alles eerlijk uit en moeten wij dat ook niet doen?'

Als het eten klaar is, zegt Elske flink: 'Papa en ik lazten ook altijd uit de Bijbel, dus dat doen we nu ook. Leest u papa, of...? Even lijkt het of vader in verlegenheid is gebracht, maar gauw zegt hij: 'Toen we samen waren, las jij. Dus dat moet je nu ook maar doen. Ja Marja, zo is m'n dochter nu eenmaal, die wil na het eten uit de Bijbel lezen en ik heb het altijd goed gevonden. Ik hoop dat jij er ook niks op tegen hebt.'

'Nodig vind ik het niet, maar goed, ga je gang'. Elske holt naar haar kamertje en komt terug met de Bijbel. Haar hart klopt wat sneller. Ze vindt dit eng. Het is heel anders dan toen met vader alleen. Zenuwachtig bladert ze in de Bijbel. Wat zal ze lezen? Een psalm? Dat vond ze altijd het gemakkelijkst. Psalm 23 maar, die is niet zo lang. Met heldere stem begint Elske te lezen. 'Een psalm van David. De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken...' Het is opmerkelijk stil. Tessa zit haar weer met grote ogen aan te kijken. Elske is nog maar bij het derde vers, als ze roept: 'Een raar verhaal!'

Even stopt Elske en zegt: 'Stil Tessa, je mag niet praten onder het lezen'. En ze leest weer verder. Maar haar stem klinkt al lang zo helder niet meer. Hij trilt zelfs een beetje. Dan roept Tessa: 'Je moet uit Pinky voorlezen!'

Bloed

Zo nu en dan zie je ze met hoge snelheid over de rijksweg rijden. Een witte bus met zwaailicht. Een bus van de bloedbank. Onderweg naar een ziekenhuis. Het gaat om een mensenleven. Er is bloed nodig. Dringend nodig. Want bloed is leven!

Deze slogan van de bloedbank is maar al te waar. De mensen die de slogan bedacht hebben, hebben er waarschijnlijk niet bij stil gestaan dat dit precies de kern is van de Bijbelse boodschap. Alles in de Bijbel bewijst dat. Denk maar aan de tijd dat het volk van Israël verlost werd uit het slavenhuis van Egypte.

Na vierhonderd jaar onderworpen te zijn aan koning Farao, bevrijdt de Heere hen van dit juk. Door tien ernstige plagen straft de Heere de Egyptenaren. En wat is de laatste plaag? De dood van alle eerstgeborenen. Wanneer stierven deze mensen? Als er geen bloed aan de deurposten was! Waarom bleven de Israëlieten leven? Omdat er bloed aan de huizen was. Bloed was leven! 'Wanneer ik het bloed zie...' (Ex. 12:13).

Denk eens aan de offerdienst bij de tabernakel en de tempel. Hoeveel dieren zijn er niet gedood. Het was een beeld van de dood, die de zondaar had verdiend. Maar het bloed wees heen naar het leven dat de schuldige mens daardoor kreeg.

In het Nieuwe Testament zien we de vervulling van al deze voorbeelden in het offer dat de Heere Jezus bracht. Wat een bloed is er op de laatste dag van Zijn leven gevloeid. Bloed in Gethsémané. Tijdens Zijn geseling. Tijdens Zijn bespottling met de doornenkroon. Bloed uit Zijn lichaam door de speerstoot. Heilig onschuldig bloed. Bloed dat reinigt van zonden. Bloed dat de ongerechtigheid vergeeft. Bloed dat de schuld betaalt. Bloed dat leven geeft aan doodschuldigen. Zijn bloed is leven!

'En het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde'.

1 Johannes 1:7b

Ds. Labee over: **Teruggeven**

Onder meer in rouwadvertenties lezen we dat men spreekt over iemand die gestorven is, alsof men hem of haar wil 'teruggeven' aan de Heere. Daar hebben we wat moeite mee, of is het toch een Bijbelse uitdrukking?

Genomen

De moeite die de vraagsteller heeft met deze zegswijze kunnen we heel goed begrijpen. Dat heeft alles te maken met de 'lading' die deze uitdrukking heeft gekregen. Oorspronkelijk is het een uitdrukking die ook oude vromen weleens gebruikten. We noemen bijvoorbeeld ds. Samuel Rutherford (1600-1660), die in een brief aan een zekere Lady Kenmure deze uitdrukking gebruikte. We citeren: 'Ik weet, geliefde en edele dame, dat dit verlies van uw lief kind u niet plotseling overkomen is en dat u het aan zag komen. De Almachtige heeft nu over u gebracht wat u vreesde, en uw Heere heeft u een gepaste waarschuwing gegeven. Ik hoop dat u ter wille van Hem Die deze drinkbeker in de hemel toebereid en ingeschonken heeft, hem gaarne zult willen uitdrinken, en dat u het kruis welkom zult heten. Ik ben er zeker van dat het niet Gods bedoeling is om u te voeden met oordeel en alssem en u galwater te drinken zal geven (Ezech. 34:16; Jer. 9:15). Ik weet dat uw beker zoet gemaakt is met barmhartigheid. En ik weet dat het verwelken van de bloesem, ja zelfs de witte en rode bloemen van wereldse genoegens, geen enkel ander doel heeft dan dat uw hart en uw liefde zich enkel en alleen op de Heere zouden richten (...). Het is de kunst van een christen om zichzelf te troosten in de Heere en te zeggen: ik moest dit kind teruggeven aan de Gever, en ik heb het

kind vier jaar in leen gehad en als Christus het eeuwig in bezit houdt, dan heeft Hij Zijn woord aan mij gehouden. Als mijn Heere niet wilde dat hij en ik op hetzelfde uur aan de drempel van de dood zouden verschijnen, dan is het in Zijn wijsheid, en dan ben ik tevreden. Mijn aangewezen tijd is uitgesteld, niet afgelast.'

Deze tere wijze van spreken heeft echter zo'n andere lading gekregen! Prof. dr. H.M. Kuitert (1924-2017) gaf er een 'schijngodsdienstige' betekenis aan. Mensen die suïcide (zelfmoord) pleegden, betitelde hij als mensen die hun leven teruggaven aan de Schepper. Vooropgesteld: niemand mag de nood en de eenzaamheid onderschatten die aan deze daad doorgaans ten grondslag ligt. Maar aangrijpend is de omschrijving van deze hoogleraar die daarmee openlijk uiting gaf aan een modern gevoel: als je het leven niet meer als geschenk van God kunt zien, dan kun je het toch teruggeven... Wat zal het een ontzaglijke ontmoeting zijn voor de rechterstoel van de levende God als we zo durfden spreken! Laat de ernst toch altijd blijven: 'Want de bezoldiging der zonde is de dood..' (Rom. 6:23a). Omdat we van onze Schepper zijn afgefallen in ons verbondshoofd Adam zijn we de drievoudige dood onderworpen. Van de rijke dwaas spreekt Jezus in een gelijkenis: 'Gij dwaas, in dezen nacht zal men uw ziel van u afreizen' (Luk. 12:20b) En we horen een ware vrome spreken: 'De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen..' (Job 1: 21b). Dat dit Bijbelse belijden ons spreken zou tekenen.

Gegeven

In het heenleven naar Goede Vrijdag en Pasen wijzen we ten slotte op de Borg, Jezus Christus. Hij is van God de Vader gezonden in deze wereld. Op Golgotha horen we Hem spreken: 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest' (Luk. 23:46b). Hij kon met recht getuigen: 'Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme. Niemand neemt hetzelfde van Mij, maar Ik leg het van Mijzelfen af; Ik heb macht hetzelfde af te leggen en heb macht hetzelfde wederom te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen' (Joh. 10:17,18). Lezer(es), de Heere geve dat we geborgen zouden zijn in deze Zaligmaker van zondaren. Dan is onze dood gedood in de Zijne en het eeuwige leven gegarandeerd in Zijn opstanding.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

